Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ CHARLETTE GILLAIN—ROUSSEAU

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ { ΙΑΚΩΒΟΣ, 30 ἐτῶν. ΙΩΑΝΝΑ, 25 ἐτῶν.

(Σ' ἕνα ἀντιθάλαμο. 'Η 'Ιωάννα εἶνε ξαπλωμένη σ' ἕνα ντιβάνι. Μπαίνει ἔξαφνα ὁ 'Ιάκωβος πολὺ ταραγμένος).

ΙΑΚΩΒΟΣ.— 'Ιωάννα! Εἶσαι καλά; Καὶ ἡ Γκάμπυ; Ποῦ εἶνε; Ποῦ εἶνε ἡ Γκάμπυ; Ἄ! Δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῆς πόσον εἶμαι ἀνήσυχος ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμαθα τὸ δυστύχημα!... Δὲν ἤξερα ἀκριβῶς τίς λεπτομέρειες. Ἔμαθα μόνον ὅτι καθὼς πηγαίνατε μὲ τὸ αὐτοκίνητο, ἡ Γκάμπυ κ' ἐσύ, τὸ αὐτοκίνητο ἔπεσε μέσα σ' ἕνα γκρεμό!...

ΙΩΑΝΝΑ.— Ναί... Καὶ χτυπήσαμε ἡ Γκάμπυ κ' ἐγώ. 'Εγὼ ἐλαφρά...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Ἄχ, Θεέ μου! Κ' ἡ Γκάμπυ, ἡ Γκάμπυ;...

ΙΩΑΝΝΑ.— Γιατί κάνεις ἔτσι; Δὲν ἐνδιαφέρεσαι λοιπὸν καθόλου γιὰ μένα; Μόνον ἡ Γκάμπυ σ' ἐνδιαφέρει;

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Μὲ παρεξηγεῖς, ἀγάπη μου. 'Ενδιαφέροιμαι γιὰ τὴν Γκάμπυ γιατί εἶνε ἀδελφή σου. Λοιπόν; Χτύπησε; Σοβαρά; Σοβαρὰ εἶπες;

ΙΩΑΝΝΑ, *(λυπημένα).*— Ἂν χτυποῦσα ἐγὼ σοβαρὰ δὲν θ' ἀνησυχοῦσες τόσο 'Ιάκωβε...

ΙΑΚΩΒΟΣ, *(μὴ προσέχοντας στὰ παράπονά της).*— Δὲν μπορῶ νὰ ἰδῶ τὴν Γκάμπυ; Γιὰ μιὰ στιγμὴ μόνο... Μιὰ στιγμούλα...

ΙΩΑΝΝΑ.— Δὲν μπορεῖς. Εἶνε βαρειὰ πληγωμένη.

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Βαρειά! Θεέ μου!...

ΙΩΑΝΝΑ.— Τὴν ἀγαπᾶς λοιπὸν τόσο πολύ;

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Τὴν ἀγαπῶ, σὰν ἀδελφή μου. Δὲν εἶνε ἡ ἀδελφή σου; 'Η ἀδελφὴ τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς μου;

ΙΩΑΝΝΑ.— 'Η ἀρραβωνιαστικιά σου εἶμ' ἐγώ, 'Ιάκωβε. Μὰ ἡ ἀγατημένη σου εἶνε ἡ Γκάμπυ.

ΙΑΚΩΒΟΣ.— 'Ιωάννα!

ΙΩΑΝΝΑ.— Σῶπα! Δὲν τὴν ἀγαπᾶς σὰν ἀδελφός. Ὄχι. Τὸ ἔχω μαντέψει πρὸ καιροῦ...

ΙΑΚΩΒΟΣ, *(πολὺ ταραγμένος).*— 'Ιωάννα! Φαντάστηκες...

ΙΩΑΝΝΑ.— Δὲν φαντάστηκα τίποτα. Κατάλαβα. Ἔννοιωσα. Ἄχ, 'Ιάκωβε. 'Ιάκωβε!...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— 'Ιωάννα! Τί λόγια εἶν' αὐτά;... Μ' ἀδικεῖς, ἀγάπη μου.

ΙΩΑΝΝΑ.— Σῶπα! Τὴν ἀγαπᾶς, ναί τὴν ἀγαπᾶς...

ΙΑΚΩΒΟΣ, *(σφουγγίζοντας τὸν ἱδρωτά του).*— Τέλος πάντων, ἄκουσέ με, σὲ παρακαλῶ, σὲ ἱκετεύω: Ἄφησέ με νὰ τὴν δῶ, θέλω νὰ τὴν δῶ...

ΙΩΑΝΝΑ.— 'Ο γιατρὸς ἀπηγόρευσε τὶς συγκινήσεις. Θὰ τῆς ἔκαναν κακό...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Μιὰ στιγμὴ μόνο.

ΙΩΑΝΝΑ.— Ὄχι! Δὲν θέλω νὰ τὴν δῆς.

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Σὲ παρακαλῶ, 'Ιωάννα.

ΙΩΑΝΝΑ.— Εἶπα: Ὄχι! Ἔπρεπε μάλιστα νὰ μὴν τολμήσῃς νὰ μοῦ ζητήσῃς ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Γιατί μὲ πληγώνεις, 'Ιάκωβε;

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Σοῦ ὁρκίζομαι ὅτι δὲν εἶμαι ἔνοχος. Μὲ παρεξηγεῖς.

ΙΩΑΝΝΑ.— Λὲς ψέμματα! Τὴν ἀγαπᾶς! Τὴν ἀγαπᾶς σᾶν τρελλός. Τῆς ἔχεις δώσει ἤδη τὴν καρδιά σου, τὴν σκέψη σου...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— 'Ιωάννα!... Μοῦ ξεσκίζεις τὴν καρδιά...

ΙΩΑΝΝΑ.— Κι' ἡ δική μου φτωχὴ καρδιά; Αὐτὴ δὲν ξεσκίζεται; Δὲν ματώνει; Εἶνε καιρὸς τώρα ποὺ ἔχω καταλάβει πὼς δὲν μ' ἀγαπᾶς. Καὶ σήμερα πειὰ βεβαιώθηκα ἀπολύτως. 'Αγαπᾶς μιὰν ἄλλη. Κι' ἡ ἄλλη αὐτὴ εἶνε ἡ ἀδελφή μου!... 'Εγὼ ὅμως σ' ἀγαπῶ πάντα, 'Ιάκωβε! Καὶ δὲν θὰ ὑποχωρήσω. Δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ σὲ πάρῃ μιὰ ἄλλη, ἔστω κι' ἂν αὐτὴ ἡ ἄλλη εἶνε ἡ ἀδελφή μου.

ΙΑΚΩΒΟΣ.— 'Ιωάννα, ἄφησέ με νὰ τὴν δῶ. Ἄφησέ με...

ΙΩΑΝΝΑ.— Λοιπὸν ἔμαθα ἀρκετὰ πειά. Βεβαιώθηκα καλὰ γιὰ κεῖνο ποὺ ἀμφέβαλα ὥς χτὲς ἀκόμα. 'Αρκετὰ δὲ σὲ βασάνισα καὶ σένα. Λοιπόν, ἡ Γκάμπυ δὲν εἶνε βαρειὰ χτυπημένη, ὅπως σοῦ εἶπα. Δὲν κινδινεύει. Πρέπει μόνον νὰ μείνῃ δύο βδομάδες στὸ κρεββάτι. Αὐτὸ εἶνε ὅλο...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Ἄ! Δόξα σοι ὁ Θεός!...

ΙΩΑΝΝΑ.— Πόσο τὴν ἀγαπᾶς!... 'Εμένα δὲν μ' ἀγάτησες ποτὲ ἔτσι. Μὰ ἐγώ... ἐγὼ σ' ἀγαπῶ σὰν τρελλὴ καὶ δὲν θὰ σὲ παραχωρήσω στὴν Γκάμπυ, ἔστω κ' ἂν σ' ἀγαπᾶ κι' αὐτὴ ὅσο κ' ἐγώ, πιὸ πολὺ ἀπ' ὅ,τι σ' ἀγαπῶ ἐγώ.

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Μ' ἀγαπᾶ ἡ Γκάμπυ; Λὲς ἀλήθεια, 'Ιωάννα;

ΙΩΑΝΝΑ.— Ἔ, λοιπὸν ναί. Μάθε το ἀπὸ μένα. Τὴν νύχτα χτὲς παραμιλοῦσε κι' ἔλεγε: —«'Ιάκωβε... Σ' ἀγαπῶ!... Μὰ δὲν πρέπει... Δὲν πρέπει... Εἶσαι ἀρραβωνιαστικὸς τῆς ἀδελφῆς μου. Κι' ὅμως σ' ἀγαπῶ, ὦ πόσο σ' ἀγαπῶ...»

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Τὰ ἔλεγε αὐτὰ ἡ Γκάμπυ;

ΙΩΑΝΝΑ.— Εἶσαι εὐτυχισμένος γι' αὐτό. Δὲν εἶν' ἔτσι; Σκληρέ!... Ἄπονε!...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Συγχώρησέ με, καλή μου 'Ιωάννα. Συγχώρησέ με...

ΙΩΑΝΝΑ.— Θεέ μου, ναί, πρέπει νὰ σᾶς συγχωρήσω καὶ τοὺς δύο. Μὰ σ' ἀγαπῶ, 'Ιάκωβε, σ' ἀγαπῶ! Δὲν μπορῶ... δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ σ' ἀφήσω νὰ μοῦ φύγῃς... *(Κλαίει).*

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Λοιπὸν ἄκουσέ με, 'Ιωάννα, δὲν θέλω νὰ σὲ κάμω δυστυχισμένη. Θὰ σὲ πάρω καὶ θὰ φύγουμε μακρυά.

ΙΩΑΝΝΑ.— 'Αλλοίμονο!... Καὶ τί σημασία θἄχῃ τὸ ὅτι θὰ βρίσκεσαι μακρυά της; 'Η σκέψις σου, ἡ ψυχή σου θὰ εἶνε ἐδῶ... Θὰ εἶνε σμὰ μου ἕνα σῶμα μόνο, χωρὶς ψυχή... *(Σκέπτεται γιὰ λίγην ὥρα κι' ἔξαφνα λέει σὰν ν' ἄλλαξε ἀποτόμως, φωτισμένη πειὰ ἀπὸ ἕνα ὑπέργειο φῶς).* 'Ιάκωβε! Ἤμουν κακή. Συγχώρησέ με... Δὲν σ' ἀγάτησα ὅσο ἔπρεπε ἴσως. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ θυσιαστῶ. Ναί, πρέπει... Τὴν ἀγαπᾶς τὴν Γκάμπυ καὶ σ' ἀγαπᾶ. Τί φταῖτε γι' αὐτὸ σεῖς, φτωχὰ παιδιά! Τί φταῖτε ἂν δὲν μπορέσατε ν' ἀντισταθῆτε στὴν τρομερὴ δύναμι τοῦ ἔρωτα;... Λοιπόν... τὸ ἀπωφάσισα. Θὰ σοῦ δώσω πίσω τὸ λόγο σου, 'Ιάκωβε. Δὲν εἶμαι πειὰ ἀρραβωνιαστικιά σου...

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Φτωχή μου 'Ιωάννα, τί λόγια εἶν' αὐτὰ ποὺ λές;

ΙΩΑΝΝΑ.— Ναί, ἀπὸ σήμερα ἡ ἀρραβωνιαστικιά σου εἶνε ἡ Γκάμπυ!

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Ὄχι, ὄχι, δὲν θέλω νὰ θυσιασθῆς, 'Ιωάννα. *('Ακουμπάει στὸ τζάκι καὶ σκύβει τὸ κεφάλι του ἀπελπισμένος).*

ΙΩΑΝΝΑ.— Μὴν κάνεις ἔτσι. Πρέπει νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ εἶπα...

ΙΑΚΩΒΟΣ, *(σηκωνόμενος).*— Κι' ἐσύ;... 'Εσὺ τί θὰ γίνῃς, φτωχή μου 'Ιωάννα;

ΙΩΑΝΝΑ.— Ξέρεις ὅτι ἀπὸ τὴν οἰκογένειά μας δυὸ γυναῖκες νέες κι' ὄμορφες ἔγιναν καλόγρηες. Θ' ἀκολουθήσω κι' ἐγὼ τὸ παράδειγμά τους.

('Ο 'Ιάκωβος θέλει νὰ φιλήσῃ τὰ χέρια της. 'Η 'Ιωάννα τὸν σπρώχνει ἐλαφρά).

— Μὴ μ' ἀγγίζεις! 'Ανήκω πειὰ μόνο στὸν Θεό. Πήγαινε νὰ δῆς τὴν Γκάμπυ. Πρόσεξε ὅμως... Μὴ τὴν συγκινήσῃς... Μὴ τὴν ταράξῃς... Ἔχει ἀκόμα λίγο πυρετό. Μὴν τῆς πῆς ἀκόμα τίποτα. Ἄλλωστε κι' ἐγὼ δὲν θὰ φύγω τώρα ἀμέσως. Εἶνε χρέος μου νὰ μείνω σμιὰ της ὥς ποὺ νὰ γίνῃ ἐντελῶς καλά.

ΙΑΚΩΒΟΣ.— 'Ιωάννα! Μὴ φύγῃς... Μεῖνε μαζύ μας.

ΙΩΑΝΝΑ.— Θὰ μείνω ὅσο πρέπει μόνο... Κι' ὅταν πειὰ φύγω, τότε... τότε θὰ προσεύχουμαι γιὰ τὴν εὐτυχία σας. Μὰ κι' ἐσύ... κι' ἐσὺ νὰ μὲ θυμᾶσαι κάποτε, 'Ιάκωβε... Ἔτσι σὰν μιὰ πεθαμένη!... *(Κλαίει σπαρακτικά).*

ΙΑΚΩΒΟΣ.— Θὰ σὲ θυμᾶμαι σὰν ἕναν ἄγγελο, καλή μου 'Ιωάννα. Σὰν μιὰν ἁγία!... Πάντα θὰ σὲ θυμᾶμαι... *(Σκύβει δακρυσμένος καὶ τῆς φιλεῖ τὸ χέρι).*

ΙΩΑΝΝΑ.— Μὴν κάνῃς ἔτσι... Πρέπει νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ εἶπα...

του αὐτὸ στάθηκε εὐτυχισμένος. Στὰ 1904 πῆρε, γιὰ τρίτη φορά, διαζύγιο.

'Εντωμεταξύ, χάρις στὶς θριαμβευτικὲς ἐπιτυχίες ποὺ εἶχαν τὰ ἔργα του στὸ Παρίσι, στὸ Βερολῖνο καὶ στὰ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου, οἱ συμπατριῶται του ἄρχισαν ν' ἀναγνωρίζουν τὴν ἀξία τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Τὸν 'Ιανουάριο τοῦ 1912 ὁλόκληρη ἡ Σουηδία ἑώρταζε μ' ἐξαιρετικὴ ἐπισημότητα τὴν 63ην ἐπέτειο τῶν γενεθλίων τοῦ Στρίντμπεργ. Στὶς γιορτὲς αὐτὲς μόνον ὁ Στρίντμπεργ δὲν μπόρεσε νὰ παρευρεθῆ. Ἦταν κατάκοιτος κι' ἐπάλευε μὲ τὸ χάρο. Ἔπειτα δὲ ἀπὸ μερικὲς βδομάδες πέθανε κι' ἔφυγε γιὰ πάντα ἀπ' τὸν κόσμο αὐτό, ὅπου δὲν ἐγνώρισε οὔτε μιὰ μέρα εὐτυχισμένη.